

Söyleşi

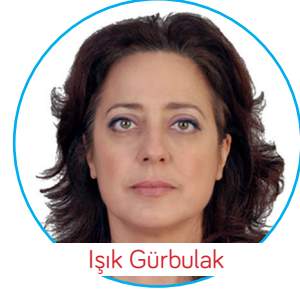
İlknur Yılmaz

Ayça Kaya

Armanc Eşin

Işık Gürbulak

Kadın Mühendisler Mesleklerine Sahip Çıkıyor “HER ŞEYE RAĞMEN VARIZ!”

Oylum Yıldır
EMO Genel Merkez

Mühendisliğin farklı alanlarında ve meslek hayatlarının farklı dönemlerinde bulunan EMO üyesi kadınlarla; mühendisliğe bakış açıları, eğitim hayatları, iş arama süreçleri, mesleki beklentileri, çalışma yaşamında karşılaştıkları zorluklar ve meslek alanlarındaki cinsiyet ayrımcılığı konularını kapsayan bir söyleşi gerçekleştirdik. Yeni mezun genç bir mühendis olan Ayça Kaya, ülkenin önemli elektrik dağıtım firmalarından birinde yönetici olarak çalışan İlknur Yılmaz, bir şantiyede mühendislik yapan Armanc Eşin ve emeklilik yıllarını süren Işık Gürbulak sorularımızı yanıtladı.

Günümüzde bilginin ve teknolojinin üretilmesi, geliştirilmesi ve kontrolü ülkelerin gelişmişlik düzeylerini de belirleyen yeni güç alanları olarak kabul edilmektedir. Mühendislik meslekleri ise bu bilgi ve teknolojinin uygulama sahaları olarak işlev görüyor. Elektik Mühendisleri Odası'nın kayıtlarına göre meslek alanımızdaki mühendislerin

sadece yüzde 10'unu kadınlar oluştururken, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bakıldığında da bu oran ancak yüzde 17 civarına ulaşabiliyor. Mühendisliğin “erkek işi” olarak görülmesi ve halihazırdaki bu erkek egemen yapı sebebiyle bu meslek alanlarında çalışan kadınların, diğer profesyonel alanlarda çalışan kadınlardan farklı sorunlarla da baş etmeleri gerekebiliyor. Ancak kadınlar iş ve eğitim hayatında zaman zaman karşılaştıkları ayrımcılıklara ve zorluklara rağmen mühendislikte kendilerini kabul ettirmeyi başarıyorlar. Bu sayıda kadın mühendislerin yoğunluklu olarak eğitim hayatı, işsizlik ve iş bulma dönemlerinde yaşadıkları ile mühendisliğe yaklaşımlarını içeren söyleşimizin ilk bölümünü sizlerle paylaşıyoruz.

İlknur Yılmaz mesleğinin ilk yıllarında mühendisliği “teknoloji ve tasarımı gerçekleştiren bir meslek” olarak tanımladığını bugün ise 24 yıldır sürdürmekte olduğu mesleğinde kazanmış

olduğu deneyim ve gelişime dayanarak mühendisliği “Soyut kavramları toplumsal yaşantımızın her alanında somut faydalara dönüştürmeyi amaçlayan bir meslek” olarak gördüğünü söylüyor. Yılmaz bu tanımın merkezine teknoloji ve tasarımı koysa da, sektörel süreçlerin ve toplumsal gereksinimlerin doğru analizi, planlaması, kaynakların doğru ve verimli yönetilmesi gibi önemli amaçları karşılamadığı sürece, üretilen mühendislik hizmetinin ya da tasarlanan teknolojinin gelişime yönelik anlamlı bir etkisinden bahsetmenin yerinde olmayacağını belirtiyor. “Mühendislik mesleği sadece soyut kavramlardan oluşan teknik boyutu ile değerlendirilmemeli” diyen Yılmaz, geniş bir bakış açısı ve sürdürülebilir gelişmelere ışık tutacak yönü ile mühendisliğin bir bütün olarak ele alınması gerektiğini dile getiriyor.

“Hesap Yapan Uzman Kişinin Ötesinde”

Ayça Kaya ise mühendisin öncelikle ahlaklı, Atatürk ilke ve inkılâplarına sahip çıkan, vatanına daima faydalı işler yapmaya çalışan biri olması gerektiğini belirterek sözlerine başlıyor. Mühendisliğin bilimsel teorileri, matematiksel prensipleri ve tecrübeyi kapsadığını belirten Kaya “Mühendis olmak için kesinlikle ama kesinlikle sayfalarca okuduğumuz o bilimsel kuramlar yeterli değil, istek ve azmin önce geldiğini unutmamak gerekir” diyor.

Armanç Eşin mühendisliği; “yaşamı kolaylaştıracak adım, çözüm odaklı yaşam ve yenilik” olarak tanımlıyor.

Işık Gürbulak ise mühendis kelimesinin etimolojik kökeni itibarıyla hesap yapan uzman kişi anlamına geldiğini belirtse de bunun ötesinde “insana ve çevreye saygı ve etik değerler çerçevesinde, akıllı, bilimi ve teknolojiyi kullanarak ürün üretmek, tasarlamak, tasarımları uygulamak, doğal kaynaklardan yararlanmak ve problemleri çözmek için çalışan ilgili disiplinlerde eğitim almış kişi” olarak tanımlanabileceğini söylüyor. Gürbulak, meslek grubunun hangi disiplininde çalışılırsa çalışılsın aynı anda çok sayıda değişkenin göz önüne alınması gerektiğini kaydederek, “Biz kadınların evrimleşme sürecinde kazandığımız aynı anda birden çok şeyi düşünebilme yetisinin tam da bu mesleğe uygun olmamızı sağladığına, mühendisliğin tam bir kadın işi olduğuna inanıyorum” diyor.

Liseden mezun olduğu zaman hangi bölümü seçeceği ne yapacağı konusunda hiçbir fikrinin olmadığını söyleyen Ayça Kaya, mühendisliği seçerken bir beklentisi olmadığını ama çok beklentisi olması gereken bir mesleğe sahip olduğunun farkına ancak mezun olduktan sonra vardığını belirtiyor.

İlknur Yılmaz ise meslek seçiminin başlangıcında geçici bir tereddüt yaşamasına yol açan ve bugün onu halen gülümseten bir anısını anlatıyor:

“Biri mühendis diğeri hâkim olmamı isteyen iki öğretmenim vardı. Mühendis olmamı isteyen öğretmenim ‘Hâkimler köylere keşiflere gidiyorlar, köylerde ata binmen gerekecek, kadın olarak zorlanacaksın’; hâkim olmamı isteyen öğretmenim

ise ‘Elektrik-elektronik mühendisliği henüz yeni bir meslek, iş bulmada erkeklere öncelik veriliyor’ şeklindeki, o günlerde henüz farkında olmadığım mesleklerin cinsiyete göre şekillenmesinin ilk sinyali olan cümleleri kurmuşlardı.”

yalı olan cümleleri kurmuşlardı.”

Tüm bu etkiler devam ederken Yılmaz, “ata binme”, “iş bulamama” gibi dış ortam endişelerini bir kenara bırakıp o güne kadar eğitim hayatında kendisini ön plana çıkarmış olan niteliklerini ve beklentilerini gözden geçirerek elektrik-elektronik mühendisliğini tercih ettiğini anlatıyor. Elektrik-elektronik mühendisliğinin kendisine dış dünyanın da kapılarını açma fırsatı verebileceğinden, yeni teknoloji ve bilgiler ile gelişime açık bir kariyer yolu yaratacağından emin olarak bu mesleği seçtiğini belirtiyor.

Yaşamı hep çözüm odaklı yaşaması ve çözüme kendisinin ulaşması gerektiğine inanan Armanç Eşin, ilk gençlik dönemlerinde mühendisliği de bununla özdeşleştirdiğini ve bu sebeple meslek olarak seçtiğini söylüyor.

Üniversiteye girdiği 80’li yıllarda bilgiye erişimin bu kadar kolay olmadığını söyleyen Işık Gürbulak genel olarak matematik ve fizik derslerini sevdiği ve elektronik ve haberleşme mühendisi sözcükleri kulağına hoş geldiği için mühendisli-

ği tercih ettiğini belirtiyor. Bu mesleği seçerken temel beklentisinin de mesleki hayallerden çok para kazanacağı bir mesleği olması, hayatta dik durabilmesi ve annesine benzer şekilde baba-koca-kaynana üçgeninde ezilmemeyi istemesi olduğunu söylüyor.

“Masa Başında Oturmamı Beklediler Ama Yapmadım”

İlknur Yılmaz bugün daha kolay kabullenilen bir meslek olsa da, üniversiteye başladığı dönemde aileden başlamak üzere, üniversite dışındaki çevresinde “Direk tepesine nasıl çıkacaksın, nasıl yapacaksın bu işi?” şeklinde endişeler ile karşılaştığını ifade ediyor. Ancak, üniversitede ilk derse girdiği gün bu endişelerin tümünün yersiz olduğunu anladığını, 100 kişilik sınıfta 7 kişilik bir kız öğrenci grubu olarak, meslektaş olacakları erkek arkadaşları ile dayanışma ve paylaşım içinde güzel bir eğitim ortamı yaşadıklarını anlatıyor. “Kadın ya da erkek olduğumuz bir önem taşımaksızın birlikte düşünebiliyor, birlikte projeler yapabiliyor, birlikte başarabiliyorduk” diyen Yılmaz, eğitim hayatının bitişiyle yaşadıklarını ise şöyle dile getiriyor:

“Mezuniyetim sonrasında seçtiğim mesleğime dair çevremde daha destekleyici bir yaklaşımla karşılaştım. En azından kadınların da elektrik mühendisi olabileceği yönünde bir inançları oluşmuştu. Onların gözünde sahip olduğum diploma ile masa başında oturmayı hak etmiştim. Ne yazık ki, bekledikleri olmadı. 1993 yılı Ekim ayında ilk işim olarak başladığım Samsun Makina Sanayi’nde gerek fabrika içi gerekse Samsun dışındaki çeşitli projelerin uygulama ve saha yönetimi için ağırlıklı olarak şantiyelerde bulunmamdan dolayı proje çizimi yapmam haricinde masa başında oturmaya pek fırsatım olmadı. Meslek hayatımda gelişimim için güzel bir fırsat olarak karşıma çıkan bu şirkette çalıştığım altı yıl boyunca, yurtiçi ve yurtdışı birçok projenin elektrik sistemleri projelendirmesi,

uygulaması, devreye alınması süreçlerini yürüttüm. Bununla birlikte şirketin büyük su pompaları ve aksesuarları üreten fabrikasındaki elektrik sistemlerinin işletilmesi ve yönetilmesi, yeni sistem otomasyonlarının kurulması gibi

mesleğimi geniş bir yelpazede uygulayabileceğim alanlarda her gün yeni bir şeyler ürettiğimi ve geliştiğimi hissederek keyifle çalıştım.

Daha da güzeli, cinsiyet ayrımcılığı ile ilk iş görüşmemde, ilk kez tanışmama vesile olan bu şirketin 'erkek işi' olarak nitelendirilen birçok işi benim sorumluluğuma vermesi ve yönetimin başarı grafiğimdeki yükselme ile uyumlu şekilde bana yansıttığı maddi ve manevi düzenlemeler idi. Tüm bunlar sonucunda diyebilirim ki; yaşadığım bu güzel hikâye, negatif yönde cinsiyet ayrımcılığı ile başlayıp sonrasında ise cinsiyete değil, sadece üretkenlik ve başarıya dayalı bir izleme ve takdir yöntemi ile olması gerektiği şekle dönüşmüştür. Bu dönüşümün temel nedeni ise benim azim ve kararlılık ile üretme tutkum ile şirket yönetiminin bu tutkumu fark ve takdir edebilmesiydi. Ülkemizdeki durumu değerlendirecek olursak, Türkiye’de kadın mühendis oranı yüzde 21.8. Toplumda genel olarak kadınlara biçilmiş roller ve görevler var. Mühendislik daha çok erkekler tarafından icra edilebilecek bir meslek olarak düşünülüyor. Ama çalışma hayatı içinde durumun pek de öyle olmadığını görüyoruz.”

Işık Gürbulak da kadın mühendislere bakış açısını anlatırken kendinden örnek vererek, meslek hayatı boyunca onu şahsen tanımayanların hep “Işık Bey” diye hitap etmiş olmalarının, meslek

algısının nasıl yerleştiğiyle ilgili açık bir gösterge olduğunu söylüyor.

Armanc Eşin de üniversite tercih döneminde özellikle “bir kadın için ideal meslekler” kategorilendirmesi ve yönlendirme girişimleri ile çok

karşılaştığını belirterek, “Seçeceğim mesleği bir insan yapabiliyor ise, kadın ya da erkek değil bir insan yapabiliyor ise Armanc neden yapamasın” diye düşündüğünü aktarıyor.

“Mühendislik Sahada Öğreniliyor”

İzmir Üniversitesi mezunu olan ve aldığı eğitimden memnun olan Ayça Kaya çalışma hayatında, okulda gördüklerinin teorik değil de pratik kısımlarıyla karşı karşıya geldiğini, mühendisliğin okulda değil sahada öğrenileceğini düşünenlerden olduğunu dile getiriyor.

Mühendislik mesleği temel düzeyi açısından aldığı eğitimi oldukça yeterli bulan Ondokuz Mayıs Üniversitesi mezunu olan İlknur Yılmaz, hızla gelişen dünyadaki değişimlerin öncelikle mühendislik mesleklerine yansıdığına dikkat çekerek, sürekli eğitimin çok önemli bir ihtiyaç olduğunu sözlerine ekliyor. Yılmaz mühendislikte başarılı olmanın anahtarının “mesleki gelişimimizi eğitimlerle sürekli güçlü ve güncel tutmak, bununla da yetinmeyip mesleğimiz ile kesişen diğer meslek disiplinlerindeki konularda da destekleyici eğitimlerle yeni uygulamalara katılmak” olduğunu söylüyor. Bu gerçekten hareketle mesleki ve kişisel olarak kendini geliştirmeye yönelik eğitim ve diğer etkinliklere mutlaka zaman ayırdığını belirten ve bunu genç meslektaşlarına da tavsiye eden Yılmaz, şöyle konuşuyor:

“Tüm bunlara dikkat çekmekle birlikte, gerek üniversite gerekse mezuniyet sonrası bazı temel sorunları da ifade etmek gerekir. Ülkemizde üniversitelerin ve buna bağlı olarak mühendislik fakültelerinin de sayısı hızla artmıştır. Lakin hızla artan bu üniversitelerin uluslararası meslek standartlarını karşılayabilecek bilgi ve donanımına sahip mezunlar verebilmesi için gerekli ortam ve olanaklar yeterli değildir. Bunun yanında verilen ders kapsamı da içi çok dolu görünmesine rağmen, öğrencinin gerçek hayatta karşılığını anlayabilmesini engelleyecek düzeyde soyuttur. Bu ortam, doğal olarak uygulamada ve iş hayatında büyük eksiklikler yaşayarak özgüven kaybına uğrayan mezunlar oluşturmaktadır. Bu nedenle, temel mühendislik eğitim döneminden itibaren mühendis adaylarının işletmeler ile aktif şekilde iletişimde olması ve okul dışındaki dünyada eğitimini aldıkları konuların uygulamadaki karşılığını anlamaları sağlanmalıdır. Her ne kadar stajlar ile bu olanak yaratılmaya çalışılsa da stajlar devamlı katılım ve işin başarı odaklı şekilde sahiplenilmesi anlamında öğrencilerde bir meslek vizyonu oluşturacak etkiyi yaratmamaktadır. Bu nedenle, stajların çalışılan işletmelerin mühendislik boyutunda analizini yansıtan projeler üretecek bir formata dönüştürülmesi faydalı olacaktır.

Mezuniyet sonrasındaysa, gerek meslek odaları gerek diğer kurum ve kuruluşlar ve diğer sivil toplum kuruluşları ile sürekli iletişim içinde olunarak, bu kuruluşların meslekleri ile ilgili eğitim ve etkinliklerine katılmak sureti ile gelişmelerin yakından takip edilmesi ve sürdürülebilir bilgi ve deneyim paylaşımı ortamında bulunulması son derece faydalı olacaktır. Günümüzde bilişim sistemleri ile dünyanın her noktasından yeni bir bilgi ve deneyimi öğrenebileceğimiz gibi meslekte yeni iş kolları için de fırsatlar yakalayabileceğimiz bağlantıları kurmak son derece kolay ve etkili bir yoldur. Belirttiğim bu konularda özellikle meslek odalarının rolü son derece önemlidir. Meslek odalarının dünyadaki gelişmeleri takip ederek mühen-

dislere meslekte yeni iş kolları yaratacak fırsatları göstermesi, gelişmelere göre sürekli güncellenen eğitim ve yetkilendirme programları oluşturmaları, mühendislik mesleğinin iş dünyasında daha başarılı ve etkin sonuçlar üretmesinde büyük önem taşıyacaktır.”

İnönü Üniversitesi’nden mezun olan Arman Eşin ise üniversitelerde alınan eğitimin yeterli olmadığını vurgulayarak, “Laboratuvar imkânları Türkiye’de çok az mesleki alanda yönlendirmeden ziyade daha çok mezun olalım kaygısı tüm insanlarda yoğunlukla mevcut olduğu için -ve bu da ülke insanının ekonomik kaygı ve işsizlik kaygısından kaynaklanmakta ne yazık ki- mesleki alanda eğitimde yetersiz kalmaktayız” diye konuşuyor.

İstanbul Teknik Üniversitesi’nden mezun olan Işık Gürbulak aldıkları eğitimin matematik ve teorik ağırlıklı olduğunu bu sebeple mezun olduğunda iş yaşamındaki uygulamaları bilmediği için başlarda kötü hissettiğini, ancak süreç içerisinde mühendislik temel altyapısı sayesinde çok hızlı öğrenip uygulamaları kavrayabildiğini gördükçe mesleki özgüveninin arttığını anlatıyor. Gürbulak, yine de çalışma ve uygulama alanları konusunda daha donanımlı olarak mezun olunabilseydi, meslek hayatının daha kolay olacağını da ekliyor.

İş Arama Süreci Zorlu Geçiyor

Mezuniyet sonrasında iş bulma sürecinin zorlu geçtiğini anlatan Ayça Kaya, iş bulma sitelerinden sürekli başvuru yaptığını ve alan geniş olduğu için hangi departmanda çalışacağına da karar verilmesini gerektiren çok karmaşık süreçler olduğunu, ancak işe başladığında tüm bu zorlukların unutulduğunu söylüyor.

İlknur Yılmaz ise mezun olduktan sonra 6 aylık bir iş arayışı süreci geçirdiğini belirtiyor ve ilk iş görüşmesinde iş yaşamı boyunca karşılaştığının aksine onu pozitif anlamda motive eden, kararlılık ve azmine esin kaynağı olmuş cinsiyet ayrımcılığı ile ilgili bir diyalogu paylaşıyor:

“Tek kadın mühendis olarak işe başlamamın uygun bulunduğu şirkette genel müdürüm ile ilk görüşmeme, çalışacağım birimin yöneticisi de katıldı. Genel müdür birim yöneticisi ile beni tanıştıtararak kendisine birlikte çalışacağımızı söyledi. Yöneticimin yüz ifadesi bir anda değişerek, önce bana endişeli bir şekilde baktı. Sonra genel müdüre dönerek ‘Bizim çalışacak birine ihtiyacımız var’ cümlesi ile görüşünü ifade etti. O andan itibaren hatırladığım kendisine ‘Benim çalışmayacak gibi bir tipim mi var?’ sorum ve ardından genel müdürün bu sorum karşısında attığı kahkaha idi. Her ne kadar çalışacağım birim yöneticisi bu görüşünü “Benim vinç tepesinde tamire çıkamayacağım, şantiyelere gidemeyeceğim” şeklindeki gerekçeler ile desteklese de ben bu şirkette işe başladım ve 6 yıl boyunca mesleğimdeki en güzel kazanımları edindim. İlk iş görüşmemdeki bu diyalogu, işte cinsiyet ayrımcılığının varlığını direkt yaşamak gibi hoş olmayan bir anı olarak görünse bile, o ana kadar farkında olmadığım bir ayrımın varlığını bilmemi sağlayarak, o günden itibaren iş hayatımda izleyeceğim yolun ilk ve en önemli çizgisini atmış olması açısından çok değerli bulurum.”

Armanç Eşin ise birkaç aylık iş arama sürecinden sonra iş bulduğunu ve bu sebeple kendini şanslı hissettiğini söylüyor. Mezuniyet sonrası çalışmaya başladığı şantiyede işe alımından önce yöneticilerin “Bundan sonra kadın çalışan almayalım” şeklinde bir fikri olduğunu öğrenen Eşin, onları mülakatta ikna edebilmiş olmaktan duyduğu mutluluğu dile getiriyor. Kendisinin işe başlamasının, ikinci bir kadın çalışanının da işe alınmasına yol açtığını da şöyle anlatıyor:

“Aynı şantiyenin inşaat bölümü, benim şantiyedeki uyumlu çalışmamı gözlemleyip ‘Elektrik firması bir kadın almış biz de başvuran kadını alalım’ diyor ve inşaat teknikeri kadın arkadaşımız da böylece işe giriyor.”

Okulu bitirdikten üç ay sonra endüstriyel otomasyon alanında çalışan bir şirkette işe başladığını söyleyen Işık Gürbulak da, kendini kanıtlamak ve başarılı olmak için çok çaba sarf ettiğini anlatıyor. Gürbulak mesleğinin ilerleyen aşamalarında kendisine erkek meslektaşlarından çok daha düşük bir ücret verdiklerini fark ettiğini ve meslek hayatının bunun mücadelesi ile geçtiğini aktarıyor. İş hayatında zaman zaman işsiz kaldığı dönemlerin de olduğunu belirten Gürbulak, İngilizce dilinin iyi olması, çalıştığı yerleri seçerken ücretten çok kendisine katkısı olacak firmaları seçmesi ve kendini geliştirmeye yatırım yapması sebebiyle bu sürelerin iki üç ayı geçmediğini belirtiyor. Son olarak uzun süre çalıştığı şirketten ayrılınca cinsiyetten çok yaş ve deneyimin önüne engel olduğunu şöyle aktarıyor:

“Artık şirketlerin ucuza çalıştırabileceği genç mühendisleri tercih ettiğini, deneyimli mühendis istese de o deneyimin gerektirdiği ücreti vermeye yanaşmadığını gördüm. Ayrıca deneyimli birini yönetip yönlendirmek de zor olduğu için istemiyorlardı. Son çalıştığım şirketteki yönetici ise kadınların her şeye itiraz ettiğini artık bu nedenle bir daha kadın mühendis işe almayacağını açıkça söylemişti. Buna üzülsem mi, sevinsem mi bilememiştim. Son işimden ayrıldıktan sonra uygun bir iş bulamadım ve sigorta prim günümü doldurmuş olduğum için emeklilik yaş sınırına kadar proje bazında serbest çalışarak ve ekonomik olarak sıkıştığım durumlarda ders vererek bekledim. Bu noktada meslek odamın dayanışma konusunda daha etkin olması gerekliliğini fark ettim ve bunları dile getirebilmek için sorun yaşanan alanlardaki komisyon faaliyetlerine daha aktif katılmaya başladım. Son işyerimde ciddi bir mobinge maruz kaldığım için o tarihte fazla bilinmeyen mobing kavramını ‘TMMOB Ücretli Çalışan ve İşsiz Mühendisler Kurultayı’nın hazırlık çalıştaylarında anlattım ve kurultay gündemine alınmasını sağladım.”

Piyasada iş var gibi görünmesine rağmen işsizlik oranının çok yüksek olduğuna değinen Ayça Kaya da yeni mezunları istihdam etmekte şirketlerin çok gönülsüz olduğunu vurguluyor.

Genç Mühendislere Öneriler

İlknur Yılmaz yeni mezunlara öncelikle iş bulmaktan ziyade başarılı olabilecekleri işi bulmaları yönünde bir kariyer planı yapmalarını öneriyor. İş arayışına geçmeden önce genç mühendislerin bu konuda kendilerine makul bir süre tanınması ya da bu süreci mezun olmadan önce netleştirmiş olmasının son derece önemli olduğunu dile getiren Yılmaz, “Hedeflerini belirlemiş ve yetkin, iyileşmeye açık yönlerinin bilincinde olan adaylar, çalışılacak firmalar için daha güvenilir ve tercih edilir adaylardır” diyor. Teknolojinin hızla gelişerek mesleğin odak noktasına oturduğu bir dünyanın genç mühendislerinin, yenilikleri takip etmesi ve daha iyisinin nasıl olabileceğini sürekli sorgulaması gerektiğini anlatan Yılmaz, gençlere şu önerilerde bulunuyor:

“Azim, kararlılık ve başarı asla vazgeçemedikleri ‘motto’ları olmalıdır. Yeni mezunlarımız, deneyim ve bilgiye daima saygı duyarak, bunları en iyi kullanabileceği alanları tespit etmelidir. Özellikle enerji sektöründe tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de önemli değişimler yaşanmaktadır. Yenilenebilir enerji kaynaklarının artması, enerji depolama ve elektrikli araçlar gibi gelecek 20 yılda tüm dünyada önemli bir yer tutacak yeni sistemler ile birlikte yeni iş kolları da oluşacaktır. Gençlerimizin bu yeni iş kollarında başarılı olmak üzere

gerekli mesleki donanımlarını (yazılım, otomasyon, planlama, İngilizce ve ilave diğer yabancı diller) bugünden zenginleştirmeleri, kariyer hedefleri açısından önem taşımaktadır. Genç mühendislerimiz, unvanlardan önce başarıların olması gerektiğinin bilinci ile çalışarak, hedefledikleri noktalara yazdıkları başarı hikâyeleri ile birlikte yürümelidirler. Kişisel gelişimlerine yönelik etkinlik ve hobilere mutlaka zaman ayırmalarını öneririm. Tüm bu mesleki yetkinliklerin etik değerler ile bütünleşmesi sonucunda mühendislik mesleğinin topluma ve ülkemize çok değerli hizmetler üreteceğine inanıyorum.”

“Bu Bizim Mesleğimiz ve Biz Bu Mesleği İcra Edeceğiz”

Arman Eşin meslek odalarıyla ilişki içerisinde olmak gerektiğini vurgulayarak, meslek içi eğitimlerin takibinin, meslektaşlar ile tanışmanın ve bir arada olabilmenin önemli ve ufuk açıcı olduğunu söylüyor. Kendisinin de iş arama sürecinde sık sık “tecrübeli eleman” engeline çarptığını

anlatan Eşin “Bu kimseyi yıldırmmamalı, her iş ilanı ile birebir ilgilenilmeli ve mutlaka yüz yüze görüşme fırsatları yaratılmalı” diye konuşuyor. İşe alacak kişilere gönderilecek yeni mezun özgeçmişlerinin kişiye pek ışık tutmadığını belirten Eşin “İsrarcı olunmalı ve alınacak tüm kapılar çalınmalı, çünkü bu bizim mesleğimiz ve biz bu mesleği icra edeceğiz” diyor.

Işık Gürbulak ise iş yaşamında kendini ifade etmenin önemine değinerek iletişim teknikleri ve sosyal becerilerin de en az mesleki bilgi birikimi kadar önemli olduğunu vurguluyor.

